

Αθήνα 25/11/2021

Αρ. Πρωτ.: 3651

Προς : Μέλη ΔΣ Α βάρθμιων Συλλόγων

Θέμα: Υπουργικές Αποφάσεις για Ιδιωτικούς Φορείς Επίβλεψης έργων και μελετών.

Συναδέλφισσες, συνάδελφοι

Σας ενημερώνουμε ότι δημοσιεύθηκαν σε ΦΕΚ Αποφάσεις του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών:

1. Για την άσκηση καθκόντων **επίβλεψης σύμβασης μελέτης από Ιδιωτικό Φορέα Επίβλεψης**, [ΦΕΚ/Β/5072/2-11-2021](#).
2. Για την άσκηση καθκόντων **επίβλεψης κατά την κατασκευή δημοσίων έργων από Ιδιωτικό Φορέα Επίβλεψης** και αφορά τα έργα άνω των ορίων το [ΦΕΚ/Β/5104/4-11-2021](#).

Σύμφωνα με τις παραπάνω Υπουργικές Αποφάσεις:

- Η επίβλεψη των έργων δύναται να ασκηθεί, εφόσον προβλέπεται στην διακήρυξη, από πιστοποιημένο **ιδιωτικό φορέα επίβλεψης (ΙΦΕ)**. Ο ΙΦΕ είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ένωση προσώπων, ο οποίος είναι εγγεγραμμένος στα οικεία μητρώα του Π.Δ. 71/2019.

Δεν αναφέρεται όμως **καμία πρόβλεψη διαδικασίας και κριτηρίων**, όρων και προϋποθέσεων βάσει των οποίων θα προκύπτει ότι η Αναθέτουσα Αρχή δεν διαθέτει την απαιτούμενη Τεχνική Επάρκεια, ώστε να αιτιολογείται η επιλογή ανάθεσης της επίβλεψης σε ΙΦΕ.

Η ΕΑΑΔΗΣΥ ανάρτησε στην ιστοσελίδα της, τις σχετικές με τις Υπ. Αποφάσεις **Γνώμες 14/2021 και 15/2021** και αναφέρει ότι εφόσον οι αναθέτουσες αρχές κρίνουν ότι δεν διαθέτουν τεχνική επάρκεια ή η τεχνική τους επάρκεια είναι ελλιπής, μπορούν να συνάπτουν συμβάσεις παροχής τεχνικών υπηρεσιών, αλλά απαιτείται η έκδοση προηγούμενης γνώμης του τεχνικού συμβουλίου το οποίο μπορεί να υποχρεώσει την αναθέτουσα αρχή, πριν από την έγκριση των εγγράφων της σύμβασης, να τηρήσει τη διαδικασία του άρθρου 44, δηλαδή εάν, σε περίπτωση έλλειψης επάρκειας, θα προκρίνεται η επιλογή της σύναψης προγραμματικής σύμβασης με άλλες αναθέτουσες αρχές για την επίβλεψη της μελέτης, κατά τη ρητή κατεύθυνση του άρθρου 52.

- Η εγγραφή στο ΜΗ.Ε.Σ.Δ.Δ.Ε. αποτελεί την **μόνη απαιτούμενη πιστοποίηση** των ιδιωτικών φορέων, προκειμένου να τους ανατεθούν οι υπηρεσίες επίβλεψης έργων.
- Εφόσον με την διακήρυξη για την ανάθεση του έργου έχει προβλεφθεί ότι η επίβλεψη θα ασκηθεί από ΙΦΕ, η Διευθύνουσα Υπηρεσία δεν δύναται να προβεί στον ορισμό επιβλεπόντων από τους τεχνικούς της υπαλλήλους.

- Ο υποψήφιος ανάδοχος **υποχρεούται να δηλώνει με την προσφορά του τον ΙΦΕ**, στον οποίο θα ανατεθεί η επίβλεψη της εκτέλεσης της σύμβασης, εφόσον αυτή κατακυρωθεί στον ίδιο.

Εδώ μπορεί ο καθένας να κάνει τις δικές του υποθέσεις για τα κριτήρια επιλογής του ΙΦΕ...

- **Ο Ιδιωτικός Φορέας Επίβλεψης έχει** κατά την άσκηση των καθηκόντων του **όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις** που αναγνωρίζονται από τις διατάξεις του ν.4412/2016 στην επίβλεψη, όταν αυτή ασκείται από υπαλλήλους της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.

Σύμφωνα δε με την ΕΑΑΔΗΣΥ, κρίσιμο στοιχείο για την λειτουργία της τριμερούς σχέσεως μεταξύ αναθέτουσας αρχής-αναδόχου-ΙΦΕ, αποτελεί η συγκεκριμενοποίηση του τρόπου με τον οποίο οι Υπηρεσίες του εργοδότη θα ασκούν την εποπτεία επί του ΙΦΕ, η πρόβλεψη δειγματοληπτικών ελέγχων κλ.π., καθώς και το γεγονός ότι ο ΙΦΕ δε δρα απλώς προπαρασκευαστικά για πράξεις του εργοδότη, αλλά, ουσιαστικά συμμετέχει στην μεταγενέστερη έκδοση των αναγκαίων διοικητικών πράξεων από τα όργανα της αναθέτουσας αρχής.

- **Ο ΙΦΕ ελέγχει την τελική επιμέτρηση** που υπέβαλε ο ανάδοχος και υποβάλλει σχετική έκθεση προς την Διευθύνουσα Υπηρεσία, ελέγχει και υπογράφει τους λογαριασμούς που υποβάλλει ο ανάδοχος, διαπιστώνοντας ότι οι ποσότητες είναι σύμφωνες με τις υποβληθείσες επιμετρήσεις και τα επιμετρητικά στοιχεία.

- **Συνυπογράφει** μαζί με τον προϊστάμενο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και τον εκπρόσωπο του αναδόχου το πρωτόκολλο για διοικητική παραλαβή του έργου ή τμημάτων του προς χρήση και συνυπογράφει με τα μέλη της επιτροπής παραλαβής και τον ανάδοχο, **το πρωτόκολλο παραλαβής του έργου.**

- Ο ΙΦΕ, τα μέλη του και τα πρόσωπα που στελεχώνουν την ομάδα επίβλεψης δεν πρέπει να συνδέονται με τον ανάδοχο και τους υπεργολάβους του με σχέση, η οποία να δημιουργεί κατάσταση **σύγκρουσης συμφερόντων.**

Η ΕΑΑΔΗΣΥ ζητά να ρυθμιστεί από ποιον και με ποιον τρόπο θα ελέγχεται και παρακολουθείται η δήλωση απουσίας σύγκρουσης συμφερόντων.

Είναι δε προφανές ότι κανείς δεν μπορεί να αποκλείσει μελλοντική οικονομική συνεργασία αναδόχου – ΙΦΕ, αλλά ούτε μπορεί να γνωρίζει αν υπήρξε στο παρελθόν.

- Η αμοιβή του ΙΦΕ υπολογίζεται **βάσει του προϋπολογισμού** του προς ανάθεση έργου και όχι βάσει της προσφοράς του αναδόχου που τον προτείνει.

Η αμοιβή του ΙΦΕ καταβάλλεται αποκλειστικώς από τον ανάδοχο, ο οποίος είναι ο μόνος υπόχρεος για την πληρωμή των αμοιβών και των λοιπών δαπανών και εξόδων του.

Σύμφωνα δε με την ΕΑΑΔΗΣΥ, προκύπτει ότι ο ανάδοχος αφενός υποκαθιστά τον εργοδότη στην επιλογή του ιδιώτη -επιβλέποντος και, αφετέρου, τον εκπροσωπεί: (α) στη σύναψη του συμφωνητικού που συνάπτεται για λογαριασμό του εργοδότη, καθώς και (β) στην καταβολή της οφειλόμενης αμοιβής, η οποία βαρύνει τον προϋπολογισμό της μελέτης.

- Ειδικότερα, η αμοιβή του ΙΦΕ θα υπολογίζεται ως το άθροισμα των κατωτέρω κλιμακούμενων ποσοστών επί της αξίας της προεκτιμώμενης αμοιβής του έργου και ως εξής:

α) για την αξία της προεκτιμώμενης αμοιβής του έργου από το όριο του άρθρου 2 της παρούσας έως και 10.000.000 ευρώ η αμοιβή του ΙΦΕ θα υπολογίζεται σε

ποσοστό 2% επί της αξίας αυτής, β) για την αξία της προεκτιμώμενης αμοιβής του έργου από 10.000.001 ευρώ έως 25.000.000 η αμοιβή του ΙΦΕ θα υπολογίζεται σε ποσοστό 1,5% επί της αξίας αυτής, γ) για την αξία της προεκτιμώμενης αμοιβής του έργου από 25.000.001 ευρώ έως 50.000.000 η αμοιβή θα υπολογίζεται με ποσοστό 1% επί της αξίας αυτής, δ) για την αξία της προεκτιμώμενης αμοιβής του έργου από 50.000.001 ευρώ και άνω η αμοιβή θα υπολογίζεται με ποσοστό 0,5% επί της αξίας αυτής

Εφόσον ο ανάδοχος δεν ολοκληρώσει το έργο εντός της αρχικής συμβατικής προθεσμίας και συνεχίσει την εκτέλεση με τις παρατάσεις που προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 147 του ν. 4412/2016, ο ΙΦΕ δικαιούται μέχρι το πέρας της οριακής προθεσμίας επιπλέον αμοιβή.

Συμπερασματικά, με τις ρυθμίσεις των παραπάνω Υπουργικών Αποφάσεων θεωρούμε ότι παραγκωνίζεται και **υποβαθμίζεται ο Μηχανικός του Δημόσιου τομέα.**

Με την είσοδο των ιδιωτών επιβλεπόντων, όχι άμεσα αλλά σε πολύ λίγο χρόνο, τα δημόσια έργα θα επιβλέπονται από ιδιώτες, γιατί **οι δημόσιες υπηρεσίες θα χάσουν την τεχνογνωσία και την εμπειρία που διαθέτουν** σήμερα καθώς και τα στελέχη τους. Αποτέλεσμα θα είναι να μην διαθέτουν τεχνική επάρκεια και η λύση των ΙΦΕ να είναι πλέον αναγκαστική.

Τελικά **τα δημόσια έργα θα καθορίζονται ολοκληρωτικά από τους ιδιώτες**, αφού θα έχουν τον καθορισμό των προδιαγραφών των υλικών και των τιμολογίων εργασιών και θα αναλαμβάνουν την μελέτη, την κατασκευή και την επίβλεψη των έργων.

Όμως σε όλες τις επιχειρηματικές δραστηριότητες, πάντα πρέπει να υπάρχει ο ελεγκτής και ο ελεγχόμενος.

Ο ρόλος του ελεγκτή για όλους μας επιβάλλεται να ασκείται από το Κράτος, το Δημόσιο, που έχει ως στόχο την εύρυθμη και σωστή λειτουργία κάθε δραστηριότητας προς το συμφέρον του πολίτη και του κοινωνικού συνόλου ευρύτερα.

Για το ΔΣ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΒΑΣΙΛΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ